

M E G Á L L A P O D Á S

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma és a
Csehszlovák Szocialista Köztársaság Belügyminisz-
tériuma közötti operatív együttműködésről

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Belügyminisztériumainak küldöttségei között Budapesten 1964 november 30-tól december ...-ig tárgyalások folytak a két minisztérium állambiztonsági szerveinek együttműködéséről.

A küldöttségek összetétele:

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma részéről:

BENKEI András elvtárs	-	miniszter, a delegáció vezetője
GALAMBOS József elvtárs	-	miniszterhelyettes
NÉMETHI József elvtárs	-	Főcsoportfőnök helyettes
KOMORNIK Vilmos elvtárs	-	a Hírszerző Csfség vezetője
KARASZ Lajos elvtárs	-	a Kémelhárító Csfség vezetője
MARKÓ Imre elvtárs	-	az Operatív-technikai Csfség vezetője

A Csehszlovák Szocialista Köztársaság részéről:

Lubomir STROUGAL elvtárs	-	miniszter, a delegáció vezetője
Jozef HOUSKA elvtárs	-	a Hírszerző Főosztály vezetője
Jan NOVÁK elvtárs	-	a Hírszerző Főosztály helyettes vezetője
Oldrich SPELINA elvtárs	-	a Kémelhárító Főosztály helyettes vezetője
Jan BOKR elvtárs	-	az Operatív-technikai Főosztály vezetője

A tárgyalások eredményeként a küldöttségek egyöntetűen megállapítják, hogy az 1958-ban Prágában megkötött megállapodás

- megfelelt az akkori nemzetközi és belső helyzetből adódó operatív célkitűzéseknek;
- intézményessé tette és fejlesztette országaink állambiztonsági szerveinek együttműködését, kölcsönös segítségnyújtását.

A nemzetközi erőviszonyokban és ebből eredően a főellenség taktikájában és módszereiben az elmúlt évek folyamán bekövetkezett módosulások, valamint az országaink életében végbement nagyarányú fejlődés azonban az operatív helyzetben jelentős változásokat eredményeztek. Ez a tény szükségessé teszi a megállapodás megújítását, az együttműködés és a kölcsönös segítségnyújtás konkrét feladatainak pontosabb, részletesebb meghatározását, a hírszerző- és elhárító munka hatékonyabb koordinálását. Ezt teszi szükségessé a már kialakult gyakorlat is.

A főellenség jelenlegi taktikájára az jellemző, hogy az amerikai imperializmus - miután csökkent a szocialista tábor új világháború utján való felszámolhatóságába vetett reménye - fokozza intézkedéseit a szocialista országok elleni hírszerző tevékenység és az aknamunka minden formájának további erősítésére. Ennek érdekében a NATO országok hírszerzőszervei között központi irányítást, szoros koordinációt valósítottak meg, különösen aktivizálva országaink ellen a nyugatnémet hírszerzőszerveket.

Az ellenséges hírszerzőszervek jelenlegi módszerei és eszközei közül különösen figyelmet érdemel a szocialista tábor egységének megbontását szolgáló politikai-ideológiai diverzió, valamint a nemzetközi kapcsolatok normalizálásával járó nagyarányú idegenforgalom-növekedésből adódó lehetőségek egyre tervszerűbb kihasználása.

Az elmúlt években állambiztonsági szerveink az ellenség elleni harcban számottevő eredményeket értek el, szélesedett együttműködésük, amelynek továbbfejlesztése mindkét szerv számára jelentőséggel bír.

Ennek érdekében a következőkben állapotodnak meg:

I.

Együttműködés a hírszerzésben

A hírszerzőmunka minden irányában tovább fejlesztik az információcserét. Ennek során mindenképp a következő fő területekre, objektumokra, illetve témákra vonatkozóan tájékoztatják egymást:

1./ Politikai és gazdasági hírszerzés

- Az imperialista hatalmaknak országaink ellen irányuló titkos politikai, gazdasági tervei.
- NATO politikai objektumok /:elsősorban az NSZK-ban, Franciaországban és Olaszországban:/.
- Az Európai Közös Piac tagállamainak gazdaságpolitikája, elmentéteik és a szocialista tábor ellen tervezett lépéseik.
- A Vatikán tervezett, vagy folyamatban lévő intézkedései.
- Az NSZK, Olaszország, Vatikán, Franciaország, Anglia, AEÁ politikai és gazdasági csúcsszerveiről /:Külügyminisztérium, Belügyminisztérium, Pénzügyminisztérium stb.:/ politikai pártjairól, diplomáciai testületeiről, országainkkal kapcsolatos elgondolásairól, terveiről.
- Az osztrák kormány gazdaságpolitikája és politikai vonala országaink irányában; az imperialisták Ausztriában tevékenykedő ellenséges politikai objektumairól és a pszichológiai hadviselés szerveiről.

- Az ENSZ apparátusában dolgozó, meghatározott magyar, illetve csehszlovák származású személyekről a rendelkezésre álló adatok kicserélése.

2./ Ellenséges hírszerzőszervek

- Az AEÁ, Anglia, NSZK, Franciaország, Olaszország, Vatikán hírszerző és elhárító szerveiről, valamint ezen országokból ellenünk folyó ellenséges tevékenységről.
- Az Oberammergau-i amerikai hírszerző iskola, a Düsseldorf-i MENDE Iroda, Süd-Ost Institut, a Bad-Tölz-i amerikai hírszerző-diverzans iskola.
- Az amerikai hadsereg kötelékében speciális kiképzést nyert és főként az NSZK területén állomásozó katonai egységekben szolgálatot teljesítő magyar, csehszlovák származású katonák.
- A nyugatnémet hírszerzés és elhárítás Nürnberg-i fedőszerve, a "Külföldi Menekülteket Elismerő Szövetségi Iroda" /Bundesdienststelle für Anerkennung der Ausländischen Flüchtlingen/.
- Az Osztrák Hadügyminisztérium II. Osztálya /Abwehr/.
- Az Osztrák Belügyminisztérium II. Osztálya.
- A bécsi Tartományi Rendőrigazgatóság I. Osztálya.

Az ausztriai rezidenturák vezetői működjenek együtt a következő kérdésekben:

- közvetlen veszély esetén azonnal tájékoztassák egymást;
- rendszeresen cseréljék ki információikat az ügynökhelyzetről;
- a halasztást nem tűrő politikai, gazdasági, katonai és az elhárítással kapcsolatos információkat, vagy dokumentumokat a rezidensek juttassák el egymásnak.

3./ Ellenséges elhárító szervek

- A kapitalista országokban működő külképviseleteink és állampolgáraink ellen elkövetett provokációk.
- A vezető kapitalista államok elhárító szerveinek külképviseleteinkkel szemben alkalmazott módszerei és eszközei.
- A kapitalista országokban működő külképviseleteink és állampolgáraink elleni provokációkban felhasznált, általunk felderített személyek.

4./ Reakciós nemzetközi és emigrációs szervezetek, objektumok

- Országaink ellen ideológiai-politikai diverziót végző Szocialista Internacionálé és egyéb nemzetközi szervezetek.
- A Szabad Európa Bizottság, valamint a Szabad Európa Rádió és ezek nemzeti szekciói, magyar, illetve csehszlovák alkalmazottak, ügynökeik.
- Az ACEN és annak nemzeti szekciói, az ott dolgozó magyar, illetve csehszlovák alkalmazottak.
- A magyar és csehszlovák papi emigráció /:elsősorban Olaszországban, Ausztriában és az NSZK-ban:/ tevékenysége és operatív szempontból fontos személyiségei.

5./ Tudományos-technikai hirszerzés

- A híradástechnikai, vegyi és repülőgépipar területén dolgozó, hirszerzési lehetőségekkel rendelkező magyar és csehszlovák származású személyek.

Operatív együttműködés

- 1./ Kivánatos az együttműködés elmélyítése az aktív intézkedések

területén, rendszeres konzultálás a lehetőségek kölcsönös kihasználása érdekében.

2./ A közös ügyekre, illetve az egyes operatív intézkedések végrehajtására vonatkozóan a szervek illetékes képviselői esetenként állapodnak meg. A konkrét teendőkre, közös ügyekre vonatkozóan időszakos munkaterveket kell együttesen kidolgozni, amelyeket mindkét fél részéről az állambiztonsági szerv vezetője hagy jóvá.

3./ 1965 első felében a két hírszerzőszerv illetékes vezetői az alábbi témákról megbeszéléseket folytatnak Prágában:

- a hírszerző szervek elleni munkáról,
- az Ausztriában folytatott közös munka lehetőségeiről,
- és az információs problémákról.

1965 második felében Budapesten

- a tudományos és technikai hírszerzés kérdéséről,
- az aktív intézkedésekről,
- és a dezinformációról.

A megbeszélések pontos időpontját a két állambiztonsági szerv vezetője határozza meg.

II.

Információcsere a kémelhárításban

A kémelhárító munkában elsősorban az alábbi témákban fejlesztik tovább az információcserét:

1./ A legális fedéssel folytatott ellenséges hírszerzőtevékenység elhárítása

- A követségi fedéssel működő ellenséges hírszerző rezidenturák tevékenységének iránya, aktivitásuk, a titkos és "nyílt" eszközök, módszerek felhasználása részükről; különös tekintettel az AEA, angol, francia, nyugatnémet hírszerzőszervek tevékenységére, módszereire.

- A NATO államok követségei konzuli osztályainak tevékenysége, módszerei.
- A követségek látogatottságának alakulása. Hogyan növelik a követségek látogatottságukat, milyen bevált módszereket alkalmaz az elhárítás a látogatottság csökkentése érdekében.
- Egyes afrikai, ázsiai államok budapesti és prágai követségeinek hirszerző tevékenysége országainkban tanuló diákjaik felhasználásával.

2./ A nyugatnémet hirszerzés elleni harc

- A nyugatnémet hirszerzés országaink ellen dolgozó szervei és fedőszervei, ezek felépítése, káderállománya, tevékenységi köre.
- Ügynöki összeköttetési rendszereik, különös tekintettel a póstai úton történő titkosírásos levelezésre.
- Az országainkban élő német nemzetiségű lakosok felhasználásának méretei, módszerei.

3./ A legális behatolási csatornák elhárítása

- Az ellenséges hirszerzőszervek által felhasznált kapitalista utazási irodák.
- Az egyes kapitalista külkereskedelmi vállalatoknál létrehozott "keleti osztályok".
- Az országainkba beutazó külföldi állampolgárok konkrét kérés alapján történő operatív ellenőrzése.
- Az országainkba rendszeresen beutazó hirszerző tevékenységgel gyanúsítható külföldi állampolgárokra vonatkozó adatok.
- A kémelhárító szervek vezetői a jövőben megszervezik a legális behatolási csatornáknak az imperialista hirszerzőszervek által történő felhasználása tapasztalatainak cseréjét és az eddiginél hatékonyabb közös ellenőrzési rendszer kidolgozását.

III.

Információcsere a belső-reakció elhárításban

Ki kell szélesíteni az információ és tapasztalatcserét mind-azokban a belsőreakció-elhárítási kérdésekben, amelyek a másik fél belső-elhárítási problémáival összefüggnek. Elsősorban a következő kérdésekben kell egymást rendszeresen tájékoztatni:

- Az ideológiai vonalon folyó ellenséges aknamunka.
- A magyar és csehszlovák klérus tevékenysége, egymásközi és a Vatikánnal való kapcsolatai, taktikájuk, módszereik.
- A különböző szekták tevékenysége.
- A KGST objektumok védelmében szerzett tapasztalatok.

IV.

Operatív együttműködés

Az eddigi gyakorlat kedvező tapasztalatai alapján, a két Belügyminisztérium a jövőben is nagy gondot fordít - az információ és tapasztalatcserén túlmenően - a konkrét operatív ügyekben való együttműködésre. Ennek keretében - lehetőségeiktől függően - konkrét igény esetén az állambiztonsági munka minden területén kölcsönösen segítséget nyújtanak a másik félnek:

- szervezési jelöltek felkutatásában, tanulmányozásában és szervezésük operatív feltételeinek megteremtésében;
- ellenséges objektumok, személyek vagy csoportosulások feldolgozásában.

V.

Együttműködés egyes, az MNK és a CSSZK területére utazó magyar, illetve csehszlovák állampolgárok operatív ellenőrzésében

- 1./ A két Minisztérium az adott lehetőségeknek megfelelően - előzetes konkrét megkeresés esetén - kölcsönösen megszervezi a másik fél beutazó állampolgárainak operatív ellenőrzését.
- 2./ A MNK vagy a CSSZK területén tartózkodó csehszlovák, illetve magyar állampolgárságu büntettekkel szemben fogantatandó őrizetbevételeket, letartóztatásokat, kiadást és átszállítást /:ideértve a harmadik állam által kiadottak átszállítását is:/ a két Minisztérium az 1961. november 2-án Prágában megkötött Jogsegély Szerződés rendelkezései szerint eszközli.

A Jogsegély Szerződés rendelkezései kiegészítésre, illetve módosításra szorulnak annak érdekében, hogy a sürgősség fennforgása esetén elfogató parancsra való hivatkozással, táviró, távbeszélő vagy rádió útján kért kiadatok, átszállítások is teljesíthetők legyenek, - a szükséges okiratok későbbi időpontban történő megküldésének kötelezettsége alapján. A két szerv ennek megfelelő javaslatokat terjeszt illetékes hatóságai elé.

- 3./ A kiadatok és átszállítások gyakorlati lebonyolítását kölcsönösen az operatív szükségleteknek /:konspiráció, gyorsaság, stb.:/ megfelelően végzik.

VI.

Az operatív-technika fejlesztése

Az operatív-technikai eszközök kutatásában, fejlesztésében és felhasználásában a két szerv konkrét egy-kétéves, munka- és intézkedési terv alapján működik együtt. Az operatív-technikai információk és tapasztalatok folyamatos cseréjére vonatkozóan is

széleskörű együttműködést kell megvalósítani.

VII.

Együttműködés a katonai elhárítás területén

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság hadseregei közötti baráti együttműködésnek megfelelően ki kell építeni a két állambiztonsági szerv katonai elhárításainak együttműködését is.

VIII.

Egyéb kérdések

- 1./ A két szerv folyamatosan kicseréli tapasztalatait az eddigiekben érintett kérdéseken kívül
 - a használatban lévő rejtjelrendszerek bevizsgálásának módszereiről, az ehhez alkalmazott technikai eszközökről;
 - a külső figyelés megszervezéséről, eszközeiről és módszereiről;
 - a póstai küldemények ellenőrzéséről.
- 2./ A két szerv budapesti és prágai operatív csoportjainak munkájához kölcsönösen minden lehetséges segítséget megadnak, s kicserélik tapasztalataikat munkájukat illetően.

IX.

Az együttműködés lebonyolításának általános feladatai

- 1./ Az információkat a forrás megbízhatóságának és az anyag ellenőrzöttségi fokának megjelölésével és - amennyiben lehetséges - értékeléssel ellátva kell egymásnak megküldeni. Az értékelés egységes rendszerét a két szerv képviseli.

selői dolgozzák ki.

- 2./ A folyamatos kapcsolatokat a két minisztérium illetékes osztályai, illetve a budapesti és prágai operatív csoport útján biztosítják.
- 3./ A futártevékenységet a két minisztérium futárcsoportja bonyolítja le, az eddigi gyakorlat szerint.
- 4./ Sürgős, vagy rendkívüli esetekben személyes futárok is küldhetők.
- 5./ Az együttműködés alakulását rendszeresen megvitatják az együttműködést lebonyolító szervek képviselői.
- 6./ A jelenlegi rádióösszeköttetést fenn kell tartani. A rádió-forgalmazási tervet és a frekvenciákat felül kell vizsgálni és a szükségnek megfelelően változtatásokat kell azokon eszközölni.

A két minisztérium a jelen megállapodásról tájékoztatja az MSZMP, illetve a CSKP Központi Bizottságát.

Jelen Megállapodás Budapesten 1964.-én
2-2 példányban, magyar és orosz nyelven készült.

A Magyar Népköztársaság
Belügyminisztériuma

részéről:

/Miniszter/

A Csehszlovák Szocialista
Köztársaság Belügyminisztériuma

részéről:

/Miniszter/